

19 Ιουνίου 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 24***2/2***1/2018

Πληροφορίες: Ειδική Επιστήμονας Μαρία Καραγεώργου
(τηλ.:2131306762)

ΔΗΜΟΣ *****

Υπόψη Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Θέμα: Κατάσχεση αναπηρικού επιδόματος

Αξιότιμε κε Προϊστάμενε/αξιότιμη κα Προϊσταμένη,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά της κας ***** με α.π. 24***2/***.2018 σχετικά με την υπηρεσία σας.

Ειδικότερα, στην αναφορά της η κα ***** αναφέρει τα ακόλουθα:

Α. Ο Δήμος ***** επέβαλε δέσμευση σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί με τον σύζυγό της στην Alpha Bank και κατάσχεσε ποσό ***** ευρώ για οφειλές του συζύγου της, ενώ στον εν λόγω λογαριασμό δεν κατατίθεται άλλο ποσό παρά μόνο το εξωδρυματικό επίδομα της ίδιας, όπως προκύπτει από τα αντίγραφα των κινήσεων του λογαριασμού.

Β. Ο λογαριασμός δεν ήταν τη στιγμή της κατάσχεσης προστατευόμενος από κατάσχεση στο TAXIS, έγινε μετά την επιβολή της κατάσχεσης.

Γ. Η ίδια προέβη σε αίτημα άρσης της κατάσχεσης στις *.**.2017 (α.π. *****) αλλά δεν υπήρξε ανταπόκριση από το Δήμο.

Δ. Η οφειλή προς τον Δήμο για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση δεν έχει κριθεί οριστικά από τα δικαστήρια, ενώπιον των οποίων εκκρεμεί.

Ε. Η κατάσχεση επιδείνωσε έτι περαιτέρω την δεινή οικονομική θέση της οικογένειας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως Ανεξάρτητη Αρχή επιφορτισμένη με την διαμεσολάβηση μεταξύ πολιτών και δημοσίων υπηρεσιών, με σκοπό την επίλυση τυχόν διαφορών, αλλά και με τον έλεγχο της νομιμότητας των ενεργειών της διοίκησης, βάσει των διατάξεων του ν. 3094/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, θα ήθελε να σας γνωρίσει τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 1140/81 «Ασφαλισμένοι φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητα Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, πάσχοντες εκ τετραπληγίας ως και παραπληγίας, κρινόμενοι από Ειδική Επιτροπή ως ανίκανοι προς πάσαν βιοποριστικής εργασίας, δικαιούνται μηνιαίου εξωδρυματικού επιδόματος.». Συνεπώς, το συγκεκριμένο επίδομα χορηγήθηκε στην αναφερόμενη επειδή κρίθηκε δεόντως ως πάσχουσα από σοβαρή κινητική αναπηρία που την καθιστούσε ανίκανη προς εργασία.

2. Στον τραπεζικό λογαριασμό που κατασχέθηκε, δεν κατατίθεντο ποσά τα οποία να ανήκαν στον σύζυγο-οφειλέτη του δημοσίου, παρά μόνο το εν λόγω εξωδρυματικό επίδομα, αναγκαίο για την επιβίωση του αναπήρου-ανίκανου προς βιοπορισμό ατόμου.

3. Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1146/2017, που συμπληρώνει την ΠΟΛ 1092/2014, στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι έχει επιβληθεί κατάσχεση σε (ατομικό ή κοινό) τραπεζικό λογαριασμό (ανεξάρτητα από το αν έχει δηλωθεί ως ακατάσχετος ή όχι) επί καταθέσεων προερχομένων από καταβολή προνοιακού ή άλλου «κοινωνικού επιδόματος» ή βοηθήματος, η κατάσχεση περιορίζεται, μετά από αίτηση του οφειλέτη, αποδεσμεύοντας το σύνολο του δεσμευθέντος κατά τα ανωτέρω ποσού, εφόσον κατά την κείμενη νομοθεσία τα ανωτέρω επιδόματα/βοηθήματα προβλέπονται ρητώς ως ακατάσχετα (πχ επίδομα κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης, επίδομα ανεργίας ΟΑΕΔ, επίδομα θέρμανσης, διατροφή ανηλικού τέκνου κλπ).

4. Παρόλο που το εξωϊδρυματικό επίδομα δεν ορίζεται ρητά από τον νόμο ως ακατάσχετο, (κατά την περίοδο της νομοθέτησής του, η προστασία του εν λόγω επιδόματος προβλεπόταν ρητά στο άρθρο 31 του ΚΕΔΕ, συνεπώς δεν υπήρχε λόγος περαιτέρω νομοθέτησης) είναι προφανές ότι η βούληση του νομοθέτη για την χορήγησή του ήταν η εισοδηματική ενίσχυση και η υποστήριξη της επιβίωσης ατόμων, στα οποία η κατάσταση της υγείας τους δεν επιτρέπει να βιοπορίζονται. Περαιτέρω, ισχύουν στην περίπτωση αυτή τα προβλεπόμενα στην ΠΟΛ 1092/2014, όπου αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το άρθ. 30 παρ. 4 Ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) : «Η κατάσχεση μπορεί να περιοριστεί σε μικρότερο ή μεγαλύτερο ποσό ή ποσοστό μετά από αιτιολογημένη απόφαση εκείνου που την επέβαλε», ο οποίος διαθέτει την διακριτική ευχέρεια μετά από σχετική αίτηση του οφειλέτη να περιορίσει με αιτιολογημένη απόφασή του το ποσό ή ποσοστό της κατάσχεσης, *«χωρίς διακρίσεις με κριτήρια απολύτως αντικειμενικά σχετιζόμενα με ιδιαίτερους λόγους, όπως πραγματική οικονομική αδυναμία, λόγοι υγείας, ύψος οφειλής, παλαιότητα και είδος αυτής και ποτέ επιλεκτικά χωρίς δηλαδή να σχετίζονται με το πρόσωπο του οφειλέτη».*

Για τον περιορισμό της κατάσχεσης απαιτείται, μεταξύ άλλων, διαπίστωση ότι η κατασχεθείσα απαίτηση, εφάπαξ ή περιοδικώς καταβαλλόμενη, **είναι σημαντικό για τη διαβίωση του υπόχρεου μέσο** (π.χ. ενοίκιο) εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο μη επιτηδευματία [...]

Κατόπιν των ανωτέρω, καλούμε το Δήμο *****, ως τον φορέα ο οποίος επέβαλε την κατάσχεση και έχει την διακριτική ευχέρεια να την περιορίσει, να προβεί σε εξέταση του αιτήματος περιορισμού της κατάσχεσης του εξωϊδρυματικού επιδόματος της αναφερόμενης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, χωρίς αυτό να θίγει την δυνατότητα του Δήμου να βεβαιώσει την οφειλή, εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο προϋποθέσεις, σε βάρος του πραγματικού οφειλέτη, δηλ. του συζύγου της ανάπηρης-δικαιούχου του κατασχεθέντος επιδόματος.

Παρακαλείσθε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας επί του θέματος και τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε, το συντομότερο δυνατόν, καθόσον από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος έχουν παρέλθει ήδη 8 μήνες, και το κατασχεθέν ποσό είναι ζωτικής σημασίας για την διαβίωση του αναπήρου ατόμου.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Ευανθία Σαββίδη
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. *****